

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2023/092 van 11 augustus 2023

INLEIDENDE SAMENVATTING

Basisbedrag, leeftijdsbijslag en sociale toeslag – Terugvordering – Uitkering arbeidsongeval – Schooltoeslag – Pedagogische voorwaarden.

Bij betwiste beslissing van verwerende partij van 23 maart 2023 werd de gezinsbijslag (basisbedrag, leeftijdsbijslag en sociale toeslag) voor .... voor de maanden november en december 2022 van verzoekster teruggevorderd daar ..... vanaf november 2022 een uitkering wegens arbeidsongeval had ontvangen.

Ook de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 werd teruggevorderd omdat het kind niet voldeed aan de pedagogische voorwaarden. Het kind werd in februari 2022 uitgeschreven en er volgden geen nieuwe schoolinschrijvingen meer.

Er dient te worden vastgesteld dat verwerende partij op basis van de op dat ogenblik geldende bepalingen van artikel 41 BVR Rechtgevend kind bij beslissing d.d. 23 maart 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering van het Groeipakket (gezinsbijslag) voor .... voor de maanden november en december 2022.

Gelet op het feit dat op 10 mei 2023 de desbetreffende wijziging van deze bepalingen in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd die een retroactieve uitwerking heeft vanaf 1 januari 2019, stelt de Geschillencommissie vast dat .... voor de maanden november en december 2022 wel degelijk gerechtigd was op het Groeipakket gezien de ontvangst van een uitkering wegens arbeidsongeval niet langer een beletsel vormt (en dit met terugwerkende kracht).

Verwerende partij heeft intussen in uitvoering van de bepalingen van artikel 93 Groeipakketdecreet¹ de beslissing d.d. 23 maart 2023 gedeeltelijk herzien bij recente beslissing d.d. 8 augustus 2023 waarbij de terugvordering van het Groeipakket voor .... voor de maanden november en december 2022 werd geannuleerd.

---

¹ “Met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel neemt de uitbetalingsactor op eigen initiatief een nieuwe beslissing binnen de termijn om beroep bij de bevoegde rechtbank in te stellen, of, als het beroep al is ingesteld, tot aan de sluiting van de debatten als:

1° op de datum waarop het recht op een toelage in het kader van het gezinsbeleid is ontstaan, het recht door een decretale of reglementaire bepaling is gewijzigd;

2° de uitbetalingsactor kennisneemt van een nieuw feit of nieuw bewijsmateriaal dat een terugslag heeft op de rechten van de begunstigde.”

Opgroeien

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2023/092

11 augustus 2023

REPERTORIUMNR. GC/23/A0172

INZAKE :

..... wonende te .....

- Verzoekster -

TEGEN :

..... uitbetalingsactor, met maatschappelijke zetel te .....

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat door ..... (maatschappelijk werker, ...
.....) namens verzoekster bij de Geschillencommissie¹ werd ingediend per e-mail
d.d. 19 april 2023, gericht tegen de beslissing van verwerende partij d.d. 23 maart 2023;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 28 april 2023 waarbij aan verzoekster
de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het verzoek dat door ..... namens verzoekster aan de
voorzitter van de Geschillencommissie werd gericht bij e-mail d.d. 8 mei 2023 om in
toepassing van de bepalingen van artikel 108, § 1, 1e lid Groeipakketdecreet een voorlopige
maatregel in te stellen tot stopzetting van de uitgevoerde inhoudingen op verder
verschuldigd Groeipakket door verwerende partij;

Gelet op het feit dat verwerende partij na in kennis te zijn gesteld van het verzoek tot het
instellen van een voorlopige maatregel d.d. 8 mei 2023, vrijwillig de inhoudingen op verder
verschuldigd Groeipakket heeft stopgezet in afwachting van een beslissing van de
Geschillencommissie;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op de
zitting van 11 augustus 2023 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een
gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoekster de zitting van 11 augustus 2023 heeft bijgewoond via
Teams en werd gehoord;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet is verschenen of zich heeft laten
vertegenwoordigen op de zitting van 11 augustus 2023;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

Verwerende partij betaalde met ingang van 1 januari 2019 het Groeipakket voor ..... (°
.....), ... (° .....) en ..... (° .....) aan verzoekster.

Vermits ..... zich op 23 juni 2021 heeft ingeschreven voor de opleiding Hoeknaadlasser
(dual leren) aan de ....., heeft verwerende partij met ingang van 1 september
2021 verder het Groeipakket voor ..... vastgesteld in zijn hoedanigheid van student en
eveneens voor het schooljaar 2021-2022 een schooltoeslag toegekend.

Nadat hij echter op 4 februari 2022 was uitgeschreven en zich nadien niet meer opnieuw in een
onderwijsinstelling heeft ingeschreven, werd er met ingang van 1 maart 2022 Groeipakket
toegekend in de hoedanigheid van schoolverlater.

---

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Groeipakketdecreet werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een
geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de
uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn
waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde
uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gezien ..... bijgevolg op 30 juni 2022 niet leek te zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling, heeft verwerende partij vastgesteld dat de schooltoeslag voor dat schooljaar ten onrechte werd toegekend.

Nadat bovendien bleek dat ..... voor de maanden november en december 2022 een uitkering wegens arbeidsongeval zou hebben ontvangen, is verwerende partij bij beslissing d.d. 23 maart 2023 ten aanzien van verzoekster overgegaan tot terugvordering van het Groeipakket voor deze maanden en van de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022, ten bedrage van in totaal € 1.123,35.

Bij deze beslissing d.d. 23 maart 2023 werd verzoekster meegedeeld dat dit bedrag zou worden aangezuiverd via inhoudingen aan 50% op verder verschuldigd Groeipakket.

Verwerende partij heeft bij zeer recente beslissing d.d. 8 augustus 2023 het dossier gedeeltelijk herzien waarbij de terugvordering van de gezinsbijslag voor de maanden november en december 2022 kon worden geannuleerd gezien de ontvangst van een uitkering wegens arbeidsongeval met terugwerkende kracht geen beletsel meer vormt. Om dezelfde reden kon er daarbij eveneens gezinsbijslag voor de maanden oktober 2022 en januari 2023 en voor de maand november 2022 de extra sociale toeslag voor ..... worden toegekend. De achterstallen werden volledig ingehouden op de resterende schuld waarbij er nog een saldo ten bedrage van € 161,27 effectief aan verzoekster zal worden uitbetaald omstreeks 11 augustus 2023.

3. Standpunt van verzoekster:

In het verzoek d.d. 19 april 2023 heeft ..... (maatschappelijk werker, ...) de grieven van verzoekster als volgt verwoord:

“Wij willen een beroep indienen bij de geschillencommissie voor beslissing tot terugbetaling in bijlage van ....., RR .....

Momenteel wordt de terugbetaling in rekening gebracht bij en afgetrokken van de kinderbijslag van de dochter. Wij willen verzoeken dat dit stopt totdat er een beslissing is van de geschillencommissie.

Wat moeten wij hiervoor doen of indienen?”

4. Standpunt verwerende partij:

- Verwerende partij heeft bij beslissing d.d. 23 maart 2023 aan verzoekster meegedeeld wat volgt:

“Wij hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van 09/2021 tot 12/2022. We hebben vastgesteld dat je een bedrag van € 1.123,35 kreeg waar je geen recht op had.

Een leerling die niet ingeschreven was in een onderwijsinstelling op 30 juni van het schooljaar waarvoor de schooltoeslag werd betaald, heeft geen recht op de schooltoeslag, tenzij de leerling in het secundair onderwijs in de loop van het schooljaar zijn kwalificatie behaalde. (art. 25, 3de lid Groeipakketdecreet)

Een schoolverlater heeft gedurende 12 maanden recht op het Groeipakket. Jongeren die tijdens deze periode een sociale uitkering of een inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangen, hebben geen recht op het Groeipakket. .... ontvangt sinds 01/11/2022 een uitkering arbeidsongeval. Hierdoor is er vanaf 01/11/2022 geen recht meer op het Groeipakket. (artikel 8, §2, 3°, Groeipakketdecreet en artikels 40 - 41 BVR Rechtgevend kind)

De aanpassing(en) van één of meerdere rechten leidde tot de volgende herberekening:

(...)

De eventueel 100 euro extra betaalde sociale toeslag kan teruggevorderd worden ingevolge het nieuwe artikel 18/1 (nieuwe regeling sociale toeslag) en 222/1 (overgangsmaatregelen sociale toeslag) Groeipakketdecreet van 2018.

De verjaringstermijn bedraagt drie jaar (Art.97 Decreet Groeipakket). Rekening houdend met die verjaringstermijn is geen enkele betaling verjaard.

Concreet betekent dit dat wij een bedrag van € 1.123,35 van je terugvorderen (Art.92/Art.103§1 Decreet Groeipakket). Het detail van de berekening kan je terugvinden op de volgende pagina.

Wij houden 50% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (Art. 103,§1, van het Decreet Groeipakket) omdat je ons niet hebt verwittigd of omdat je schuld het gevolg is van fraude, nalatigheid of verzuim. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.

(...)"

- Bij e-mail d.d. 4 mei 2023 heeft verwerende partij ten aanzien van de Geschillencommissie haar standpunt meegedeeld als volgt:

"Als ik het goed begrijp, wordt de terugvordering van zowel de selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021- 2022 als deze op basis van het beletsel binnen het statuut schoolverlater (ontvangen uitkering uit arbeidsongeval) betwist. Laten we de zaak daarom dus opdelen:

- *Met betrekking tot de terugvordering op basis van het feit dat het kind een beletsel heeft bij de uitbetaling als schoolverlater: de terugvordering werd begrijpelijkerwijze opgemaakt maar kan m.i. ongedaan gemaakt worden. Immers, op de ministerraad van 27 januari 2023 besliste de Vlaamse regering om het ontvangen van een sociale uitkering uit een arbeidsongeval of beroepsziekte over de hele lijn te schrappen als beletsel (dus zowel voor studenten als schoolverlaters en ook met het oog op het ontvangen van een zorgtoeslag voor een specifieke ondersteuningsbehoefte) en dit retroactief vanaf 1 januari 2019. Deze wijziging is volgens mij nog niet van kracht (of zelfs maar gepubliceerd). Eerder werd aan de Vlaamse uitbetalingsactoren vanuit het VUTG gevraagd om geen nieuwe terugvorderingen meer op te maken/bestaande terugvorderingen on hold te plaatsen wanneer het ging om een sociale uitkering uit een arbeidsongeval bij jobstudenten (de problematiek die het vuur aan de lont stak). De uiteindelijke regeling is een stuk uitgebreider en bovendien nog niet van kracht. Ik zie er echter geen graten in om de terugvordering niet nu al te annuleren om te vermijden dat we terugvorderen om vervolgens de maand erna opnieuw uit te betalen (ik verwijs daarbij naar artikel 41, 2de lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen zoals dit zal gewijzigd worden*

door het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van..., wat betreft de schorsing van de gezinsbijslagen als het kind een sociale uitkering ontvangt).

- *Met betrekking tot de terugvordering op basis van het feit dat het kind geen schoolinschrijving meer had op 30 juni 2022: het kind werd uitgeschreven in februari 2022. Bijgevolg werd de inschrijving niet behouden tot de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie (art. 25, 3de lid juncto art. 32 Groeipakketdecreet van 2018). Ook de uitzondering voorzien in artikel 34, § 1 2de lid (voorwaarde vervuld als het kind in de loop van het schooljaar zijn kwalificatie behaalde) is hier niet van toepassing, hoewel het modulair onderwijs betreft. Deze uitzondering wordt per onze administratieve instructies van het VUTG restrictief geïnterpreteerd.*

Ons voorstel is dus: terugvordering gezinsbijslag laten vallen. Terugvordering selectieve participatietoeslag voor het schooljaar 2021 – 2022 blijft overeind.”

Bij e-mail d.d. 8 augustus 2023 heeft verwerende partij het secretariaat van de Geschillencommissie in kennis gesteld van de herzieningsbeslissing d.d. 8 augustus 2023 waarbij aan verzoekster werd meegedeeld wat volgt:

“We hebben jouw recht op het Groeipakket opnieuw onderzocht over de periode van 10/2022 tot 01/2023. We hebben vastgesteld dat je nog recht hebt op € 1.243,62.

Een schoolverlater heeft gedurende 12 maanden recht op het Groeipakket. Jongeren die tijdens deze periode meer dan 80 uren per maand werken, een sociale uitkering of een inkomensvervangende tegemoetkoming ontvangen, hebben geen recht op het Groeipakket. Een sociale uitkering omwille van een arbeidsongeval of een beroepsziekte vormt echter geen beletsel voor de uitbetaling van het Groeipakket. Wij stellen vast dat ..... in de periode vanaf oktober 2022 tot januari 2023 enkel een sociale uitkering ontving ten gevolge van een arbeidsongeval. Bijgevolg kan het recht op het Groeipakket alsnog worden vastgesteld in de periode van 1 oktober 2022 tot 31 januari 2023. (Artikel 8, §2, 3°, Groeipakketdecreet en Artikels 40 – 41 BVR Rechtgevend kind)

De aanpassing(en) van één of meerdere rechten leidde tot de volgende herberekening:

(...)

Opgelet, het totaalbedrag dat je zal ontvangen, is niet noodzakelijk de som van de verschilbedragen. Indien er nog openstaande schulden zijn, zulle deze in rekening worden gebracht.

Concreet betekent dit dat wij je een bedrag van €161,27 zullen betalen. Rond 11/08/2023 zal je dit bedrag ontvangen op rekeningnummer (...)

5. Beoordeling in rechte:

De bij voorliggend verzoek d.d. 19 april 2023 betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 23 maart 2023 betreft de terugvordering van enerzijds de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 voor ..... (° .....) daar hij op de laatste dag van het schooljaar niet in een onderwijsinstelling zou zijn ingeschreven, en van anderzijds de gezinsbijslag voor de maanden november en december 2022 voor ..... gezien hij tijdens deze maanden als schoolverlater

een uitkering wegens arbeidsongeval zou hebben ontvangen.

5.1. Terugvordering schooltoeslag schooljaar 2021-2022

5.1.1. Situering schooltoeslag

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, kan vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend worden op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Aldus bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

“Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 Groeipakketdecreet² bepaalt verder de referentiedatum om het recht op de schooltoeslag te onderzoeken:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie.

---

² Bij de bepalingen van artikel 2 van het decreet van 10 juli 2020 tot wijziging van het decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, wat de selectieve participatietoelagen betreft (B.S. 27.07.2020, artikel 2 in werking getreden op 1/08/2020 voor het schooljaar 2020-2021) werden in artikel artikel 25, eerste en tweede lid de woorden "31 december van het schooljaar in kwestie" telkens vervangen door de woorden "31 augustus voorafgaand aan het schooljaar in kwestie".

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

In casu werd de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 van verzoekster teruggevorderd gezien ..... op 30 juni 2022 (de laatste dag van het schooljaar in kwestie) niet in een onderwijsinstelling ingeschreven zou zijn geweest.

Aangezien de betwisting tussen de partijen zich derhalve toespitst op de pedagogische voorwaarden, wordt daarom hierna enkel ingegaan op de pedagogische voorwaarden (art. 24, 1^e lid, 2° Groeipakketdecreet).

5.1.2. Pedagogische voorwaarden: relevante decretale bepalingen

In het Groeipakketdecreet wordt inzake de pedagogische voorwaarden een onderscheid gemaakt naargelang het kind kleuteronderwijs, lager onderwijs of secundair onderwijs volgt.

Aangezien ..... schoolgaand was in het secundair onderwijs, worden hierna specifiek de pedagogische voorwaarden voor leerlingen in het secundair onderwijs geciteerd. De voorwaarden zijn evenwel vrij gelijklopend voor het lager onderwijs en kleuteronderwijs.

De pedagogische voorwaarden houden in dat de leerling moet ingeschreven zijn in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling, voldoende aanwezig moet zijn en nog steeds ingeschreven dient te zijn op 30 juni van het betreffende schooljaar.

- **Voor het secundair onderwijs zijn deze voorwaarden als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:**

Artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Een selectieve participatietoeslag secundair onderwijs kan worden toegekend aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, die is ingeschreven in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor secundair onderwijs of aan een rechthebbende leerling die de leertijd zoals bedoeld in het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap volgt in een door de Vlaamse Regering erkend centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.”

Artikel 34 Groeipakketdecreet:

*“§1. Aan een rechthebbende leerling als vermeld in artikel 24, wordt geen selectieve participatietoeslag secundair onderwijs toegekend in een van de volgende gevallen:
1° in het schooljaar in kwestie is hij niet ingeschreven in een onderwijsinstelling of centrum als vermeld in artikel 32;
2° hij is ongewettigd afwezig geweest;
3° tijdens het schooljaar uiterlijk 21 kalenderdagen na de datum van uitschrijving uit een instelling voor secundair onderwijs of uit de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32 is hij niet opnieuw ingeschreven in een instelling voor secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32.*

In afwijking van het eerste lid, 3°, behoudt de rechthebbende leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs of een centrum zoals bedoeld in artikel 32, zijn toelage, op voorwaarde dat hij in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie behaalde.

§ 2. Een leerling wordt tijdens een schooljaar geacht niet voldoende aanwezig te zijn als de leerling gedurende het schooljaar in kwestie 30 al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs, en/of het werkplekieren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni, en als hij gedurende het schooljaar dat voorafgaat aan het schooljaar in kwestie 30, al dan niet gespreide halve schooldagen ongewettigd afwezig is geweest tijdens de lessen in de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor voltijds gewoon of buitengewoon secundair onderwijs of de erkende, gefinancierde of gesubsidieerde onderwijsinstelling voor gewoon of buitengewoon basisonderwijs, en/of het werkplekieren dat deel uitmaakt van de opleiding in de periode van 1 september tot en met 30 juni.

§ 3. Een leerling in het secundair onderwijs en het deeltijds leerplichtonderwijs wordt geacht aanwezig te zijn wanneer deze tijdens de lessen of het werkplekieren daadwerkelijk aanwezig is of niet ongewettigd afwezig is.

Een leerling is ongewettigd afwezig wanneer deze problematisch afwezig is, zoals bedoeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 16 september 1997 betreffende de controle op de inschrijvingen van leerlingen in het secundair onderwijs of in het stelsel van leren en werken.

In afwijking van het tweede lid is een leerling die met een erkende leerovereenkomst of -verbintenis in het kader van de leertijd een opleiding volgt in een erkend en gesubsidieerd centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, onwettig afwezig wanneer deze problematisch afwezig is als vermeld in de uitvoeringsreglementering aangenomen door de Vlaamse Regering in het kader van de leertijd krachtens artikelen 58 en 59 van het decreet van 10 juli 2008 betreffende het stelsel van leren en werken in de Vlaamse Gemeenschap.

§ 4. In afwijking van paragraaf 2 bepaalt de Vlaamse Regering het aantal halve schooldagen dat een leerling in het voltijds secundair onderwijs maximaal per schooljaar ongewettigd afwezig mag zijn, wanneer de onderwijsinstelling in kwestie overeenkomstig artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 31 augustus 2001 houdende de organisatie van het schooljaar in het secundair onderwijs, over een afwijkende uurregeling beschikt.”

- **De memorie van toelichting verstrekt de volgende toelichting bij de voormelde artikelen 32 en 34 Groeipakketdecreet:**

Betreffende artikel 32 Groeipakketdecreet:

“Dit artikel bepaalt in welke secundaire scholen of welke centra leerlingen zich moeten inschrijven om een selectieve participatietoelage te krijgen. Er kan opnieuw verwezen worden naar de toelichting onder artikel 26.

(...)”

Betreffende artikel 34 Groeipakketdecreet:

“Net zoals het belangrijk is om leerlingen in het lager onderwijs van bij de start van het schooljaar op

de schoolbanken te krijgen en te houden (cf. artikel 30), geldt dit des te meer voor leerlingen in het secundair onderwijs, met inbegrip van leerlingen in het stelsel leren en werken.

Ten eerste dient de leerling uiteraard ingeschreven te zijn (en te blijven voor het ganse schooljaar).

Ten tweede mag de leerling niet te vaak ongewettigd afwezig zijn geweest. Dit wordt vastgesteld aan de hand van artikel 16, §§ 1, 2° tot en met 3 Decreet Studiefinanciering.

Ten derde moet de leerling die is uitgeschreven uiterlijk vijftien kalenderdagen⁴ na de datum van uitschrijving in het secundair onderwijs opnieuw zijn ingeschreven in het secundair onderwijs of in de leertijd in een centrum zoals bedoeld in artikel 32. In afwijking hiervan behoudt de leerling in het secundair onderwijs die op 30 juni van het schooljaar in kwestie niet langer ingeschreven is zijn toelage, op voorwaarde dat de leerling in de loop van dat schooljaar zijn kwalificatie reeds behaald had.

Het sanctioneringsmechanisme van het lager onderwijs is bijgevolg ook van toepassing in het secundair onderwijs.

(...)”

De memorie van toelichting betreffende artikel 30 waarnaar in de voorgaande passages wordt verwezen, bepaalt als volgt:

“Het is belangrijk om kinderen meteen bij de start van het schooljaar op de schoolbanken te krijgen én hen daar te houden. De selectieve participatietoelage speelt hierin een rol van betekenis, net zoals voorheen de schooltoelage deed, door het recht op de selectieve participatietoelage te koppelen aan enerzijds de schoolinschrijving en anderzijds de voldoende aanwezigheid. De leerling dient telkens aan beide voorwaarden te voldoen.

(...)”.

5.1.3. Administratieve praktijk

- **Elektronische gegevensuitwisseling:**

De elektronische gegevensuitwisseling tussen het departement Onderwijs en de uitbetalingsactoren, die de uitbetalingsactoren toelaat het recht op de schooltoelage automatisch te onderzoeken zonder een aanvraag van het gezin, is als volgt bepaald in het Groeipakketdecreet:

Artikel 36 Groeipakketdecreet:

“§1. Om het recht op en het bedrag van een selectieve participatietoelage in het secundair onderwijs vast te stellen, meldt het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming aan Kind en Gezin:

1° welke leerlingen in welk structuuronderdeel zijn ingeschreven in een onderwijsinstelling of een centrum als vermeld in artikel 32;

2° de datum van inschrijving;

3° de datum van eventuele uitschrijving;

4° welke leerlingen ongewettigd afwezig zijn geweest als vermeld in artikel 34, § 2 tot en met § 4.

§2. Kind en Gezin meldt aan het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming het aantal kinderen dat selectieve participatietoelagen secundair onderwijs ontvangt.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze waarop de gegevens, vermeld in paragraaf 1 en 2, moeten worden meegedeeld. De Vlaamse Regering bepaalt ook welke instellingen aan Kind en Gezin moeten melden dat een leerling een interne leerling is en de wijze waarop ze dat moeten melden.”

De memorie van toelichting betreffende artikel 36 Groeipakketdecreet verstrekt daarbij de volgende toelichting:

“Dit artikel bepaalt welke gegevens het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming moet meedelen aan Kind en Gezin, teneinde te kunnen nagaan of de leerling aan de decretale pedagogische voorwaarden van de selectieve participatietoelage secundair onderwijs voldoet en op welk bedrag een leerling recht heeft.

De uitbetalingsactoren zullen wat betreft de pedagogische gegevens, en de gegevens betreffende welke leerlingen in het 3de leerjaar van de 3de graad voltijds technisch of beroepssecundair zitten, en welke leerlingen secundair onderwijs en welke leerlingen het stelsel leren en werken volgen enkel rekening houden met de informatie die door het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming wordt bezorgd aan Kind en Gezin.

(...)”

- **Administratieve onderrichtingen:**

Uit de Toelichtingsnota nr. 13 d.d. 29.01.2021 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling en betaling van de selectieve participatietoelage (schooltoelage) vanaf het schooljaar 2020-2021 blijken de volgende administratieve onderrichtingen voor de uitbetalingsactoren inzake de wijze waarop zij het recht op de schooltoelage dienen vast te stellen aan de hand van de elektronische gegevens van het departement Onderwijs:

*“(…) Om na te gaan of de leerling onderwijs volgt in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde, of gesubsidieerde onderwijsinstelling kunnen de uitbetalingsactoren zich **enkel** baseren op de gegevens van Onderwijs. Als de gegevens uit de flux afkomstig van Onderwijs betwist worden, kan het dossier enkel aangepast worden op basis van verbeterde gegevens meegedeeld door Onderwijs. De uitbetalingsactoren dienen anomalieën dienaangaande te signaleren aan het team Kring.info@kindengezin.be.”*

“2.3. Secundair Onderwijs en leerlingen van de opleiding verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs (HBO5-verpleegkunde)

De rechthebbende leerling in het secundair onderwijs en HBO5-verpleegkunde moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- *ingeschreven zijn in secundair onderwijs of in HBO5-verpleegkunde;*
- *gerechtigd zijn om secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde te volgen;*
- *leeftijdsvoorwaarde: ≤ 22 jaar in het schooljaar; in het schooljaar 2020/2021 is dat ≤ 22 jaar voor of op 31 augustus 2021.*

Uitzondering: er geldt geen leeftijdsgrens voor rechthebbende leerlingen die onderwijs volgen in het buitengewoon secundair onderwijs of die HBO5-verpleegkunde volgen;

- *voldoende aanwezig zijn in het lopende en voorafgaande schooljaar, d.w.z. minder dan 30, al dan niet gespreide, halve schooldagen ongewettigd afwezig per schooljaar;*
- *bij verandering van school in de loop van het schooljaar, mag er niet meer dan 15 kalenderdagen verschil zijn tussen de uitschrijving in de vroegere school en de inschrijving in de nieuwe school.*

Indien de leerling 2 schooljaren op rij meer dan 29 halve dagen per schooljaar ongewettigd afwezig was op school wordt de schooltoelage voor het 2^e schooljaar teruggevorderd. Echter wanneer de leerling op 30 juni 2021 niet meer ingeschreven is in een instelling voor secundair onderwijs, maar in de loop van het schooljaar 2020/2021 zijn kwalificatie behaalde, behoudt hij zijn recht op schooltoelage voor het schooljaar 2020/2021.

(..)..

2.3.1. Gegevensvergaring in de automatische procedure en in de manuele alarmbelprocedure

De inschrijving in het secundair onderwijs of HBO5-verpleegkunde blijkt uit de (maandelijke) dump Inschrijvingen van "Onderwijs", alsook uit de schoolinschrijvingen_Attest17 tot 25 jaar.

Uit deze dump van Onderwijs zal ook blijken of de leerling bij verandering van school in de loop van het schooljaar tijdig (binnen 15 kalenderdagen) opnieuw ingeschreven is in een andere school. Als de leerling ingeschreven is dient ook te worden aangenomen dat hij gerechtigd is om secundair onderwijs te volgen.

Of de leerling voldoende aanwezig was op school blijkt uit de consultatiestroom "Aanwezigheden" van Onderwijs. Via de dump & consultatiestroom van Onderwijs worden de problematische afwezigheden meegedeeld. (...)"

5.1.4. Toegepast op het voorliggende dossier

Uit raadpleging van de door het Departement Onderwijs en Vorming aangeleverde gegevens in Kring³ blijkt dat .....tijdens het schooljaar 2020-2021 was ingeschreven in het 1^e leerjaar in de 3^e graad van de opleiding Lassen aan het ..... en voor het kwestieuze schooljaar 2021-2022 op 23 juni 2021 was ingeschreven voor de opleiding Hoeknaadlasser (dual leren) aan de ....., en dit tot 4 februari 2022. Vanaf 4 februari 2022 tot heden blijken er geen schoolinschrijvingen meer voor .....

De opleiding Hoeknaadlasser aan de ..... betreft een modulaire opleiding waarbij er evenwel dient te worden gerekend op een duur van 2 tot 3 jaar (cf. [.....](#)).

Er dient verder te worden vastgesteld dat verzoekster niet aantoonbaar na 4 februari 2022 en dit tot en met 30 juni 2022 was ingeschreven in een onderwijsinstelling of in een centrum zoals bedoeld bij artikel 32 Groeipakketdecreet, noch dat hij de eindkwalificatie van de opleiding Hoeknaadlasser tijdens het kwestieuze schooljaar 2021-2022 heeft behaald.

Er dient dan ook te worden besloten dat verwerende partij op basis van de op heden beschikbare gegevens van het Departement Onderwijs en Vorming terecht heeft beslist dat ..... niet voldeed aan de voorwaarden bepaald in artikel 34, §1, 1^e lid, 3° en 2^e lid Groeipakketdecreet en dat de schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 ten bedrage van € 551,44 derhalve dient te worden teruggevorderd.

5.2. Terugvordering gezinsbijslag voor de maanden november en december 2022 - ontvangst van uitkering wegens arbeidsongeval als schoolverlater

5.2.1. Toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen inzake het recht op Groeipakket als schoolverlater

Tot de leeftijd van 18 jaar is er een onvoorwaardelijk recht op Groeipakket. Nadien kan het Groeipakket nog verder uitbetaald worden voor jongeren van 18 tot 25 jaar wanneer voldaan is aan de toekenningsvoorwaarden in de hoedanigheid van student of schoolverlater.

Artikel 8, §2 Groeipakketdecreet bepaalt:

---

³ Kruispuntbank Informatiestromen Groeipakket

“Het kind, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, geeft recht op gezinsbijslagen:

1° tot en met de maand waarin het 18 jaar wordt;

2° tot en met de maand waarin het 21 jaar wordt als het een specifieke ondersteuningsbehoefte heeft als vermeld in artikel 16;

3° tot en met de maand waarin het kind 25 jaar wordt als het leerling, student, stagiair of schoolverlater is, overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden en met behoud van de toepassing van punt 1° en 2°;

4° zonder leeftijdsbeperking voor de toepassing van boek 5, deel 2, als het ten minste 21 jaar oud was op 1 juli 1987 en behoort tot een van de categorieën, vermeld in artikel 63, eerste lid, 2°, van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, zoals dat gold vóór de wijziging door de wet van 29 december 1990.

De gezinsbijslag wordt in de gevallen, vermeld in het eerste lid, 2°, 3° en 4°, toegekend overeenkomstig de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.

De Vlaamse Regering kan bepaalde categorieën van kinderen die vóór 1 januari 2019 recht hadden op kinderbijslag of toeslagen op basis van de kinderbijslagreglementering, en die uitgesloten worden van dat recht door de toepassing van het eerste lid, recht geven op gezinsbijslagen.”

Op grond van artikel 8, §2, tweede lid Groeipakketdecreet werden de nadere toekenningsvoorwaarden uitgewerkt bij Besluit van 5 oktober 2018 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen - hierna BVR Rechtgevend kind genoemd.

In het BVR Rechtgevend kind is bepaald onder welke voorwaarden een schoolverlater recht heeft op het Groeipakket.

5.2.2. Schoolverlater

Voor jongeren die niet meer voldoen aan de voorwaarden van het onvoorwaardelijk recht op Groeipakket (tot 18 jaar) of die niet meer beschouwd worden als leerling of student (tot maximum 25 jaar), is er recht op een krediet van 12 maanden Groeipakket, zoals i.c. toegepast door verwerende partij voor de zoon van verzoekster.

Artikel 40, eerste lid BVR Rechtgevend kind bepaalt:

“De gezinsbijslagen worden toegekend aan de schoolverlater voor een periode van in totaal twaalf maanden vanaf de maand dat het kind niet meer voldoet aan de voorwaarden, vermeld in artikel 8, §2, eerste lid, en aan de algemene vrijstellingen verleend conform artikel 8, §3, tweede lid, van het Groeipakketdecreet van 2018, met uitzondering van de voorwaarden voor schoolverlaters, vermeld in artikel 8, §2, eerste lid, van het voormelde decreet.”

De op het ogenblik van de betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 23 maart 2023 bepalingen van artikel 41 BVR Rechtgevend kind, stelden dat:

“Een winstgevende activiteit van het kind leidt tot de schorsing van de gezinsbijslagen die worden toegekend gedurende de periode vermeld in artikel 40, tenzij die activiteit:

1. *gedurende maximaal 475 uur uitgeoefend wordt, waarvoor een verminderde sociale bijdrage verschuldigd is, in het kader van een arbeidsovereenkomst voor studenten als vermeld in titel VII van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;*
2. *in een maand gedurende niet meer dan tachtig uur uitgeoefend wordt in het kader van elke tewerkstelling, die geen tewerkstelling is als vermeld in punt 1°;*
3. *door een kind als zelfstandige uitgeoefend wordt en daarbij geen bijdragen verschuldigd is als een zelfstandige in hoofdberoep.*

Als het kind een sociale uitkering ontvangt op basis van een Belgische of buitenlandse regeling over ziekte, invaliditeit, arbeidsongevallen, beroepsziekten, werkloosheid of loopbaanonderbreking als vermeld in hoofdstuk IV, afdeling 5, van de herstellwet van 22 januari 1985 houdende sociale bepalingen of een inkomensvervangende tegemoetkoming, worden de gezinsbijslagen geschorst voor de maand waarop de uitkering betrekking heeft."

Bij artikel 2 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 27 januari 2023 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 oktober 2018 tot vaststelling van de diverse hoedanigheden van het rechtgevend kind en betreffende de vrijstellingen van de toekenningsvoorwaarden voor de gezinsbijslagen, de startbedragen geboorte en adoptie en de universele participatietoelagen, wat betreft de verhoging van de toegelaten uren studentenarbeid voor 2023 en 2024 (BS 10.05.2023) werd de volgende wijziging aan artikel 41 BVR Rechtgevend kind aangebracht, **met inwerkingtreding vanaf 1 januari 2019:**

"In artikel 29, § 1, tweede lid, artikel 36, § 1, tweede lid, en artikel 41, tweede lid, van hetzelfde besluit wordt de zinsnede "arbeidsongevallen, beroepsziekten," opgeheven."

Bij artikel 3 van hetzelfde besluit werd er in artikel 41 BVR Rechtgevend kind eveneens een 3^e lid toegevoegd, dit met inwerkingtreding vanaf 1 januari 2023:

"Het jaarlijkse quotum van 475 uur, vermeld in het eerste lid, 1°, wordt voor de jaren 2023 en 2024 op 600 uur gebracht."

5.2.3. Toepassing in casu

Bij betwiste beslissing van verwerende partij d.d. 23 maart 2023 werd de gezinsbijslag (basisbedrag, leeftijdsbijslag en sociale toeslag) voor ..... voor de maanden november en december 2022 van verzoekster teruggevorderd daar ..... vanaf november 2022 een uitkering wegens arbeidsongeval had ontvangen.

Er dient te worden vastgesteld dat verwerende partij op basis van de op dat ogenblik geldende bepalingen van artikel 41 BVR Rechtgevend kind bij beslissing d.d. 23 maart 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering van het Groeipakket voor ..... voor de maanden november en december 2022. Gelet op het feit dat de desbetreffende wijziging op 10 mei 2023 in het Belgisch Staatsblad werd gepubliceerd en een retroactieve uitwerking heeft vanaf 1 januari 2019 (cf. supra 5.2.2), stelt de Geschillencommissie vast dat ..... voor de maanden november en december 2022 wel degelijk gerechtigd was op het Groeipakket. Verwerende partij heeft intussen in uitvoering van de bepalingen van artikel

93 Groeipakketdecreet⁴ de beslissing d.d. 23 maart 2023 gedeeltelijk herzien bij recente beslissing d.d. 8 augustus 2023 waarbij de terugvordering van het Groeipakket voor ..... voor de maanden november en december 2022 werd geannuleerd.

De Geschillencommissie stelt dan ook vast dat de **vordering van verzoekster wat betreft de terugvordering van het Groeipakket voor ..... voor de maanden november en december 2022 zonder voorwerp is geworden.**

5.3. Inhoudingen

Bij betwiste beslissing d.d. 23 maart 2023 heeft verwerende partij aan verzoekster aangaande inhoudingen op verder verschuldigd Groeipakket meegedeeld wat volgt:

“Wij houden 50% in op de volgende betalingen die je van ons ontvangt (Art. 103, §1, van het Decreet Groeipakket) omdat je ons niet hebt verwittigd of omdat je schuld het gevolg is van fraude, nalatigheid of verzuim. Reageer je niet op die inhoudingen, dan ga je stilzwijgend akkoord. Elke inhouding stuit dan de verjaring.”

De bepalingen van artikel 103, § 1 Groeipakketdecreet waarnaar door verwerende partij in voormelde beslissing werd verwezen, stellen dat:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid. Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor en als hij het afbetalingsplan dat in voorkomend geval is overeengekomen, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid moeten worden ingevorderd, via het agentschap Opgroeien regie, aan de Vlaamse Belastingdienst.

De bepalingen van artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek waarnaar in voormelde bepalingen wordt verwezen, stellen dat:

“In afwijking van de bepalingen van de §§ 1 en 2, kunnen de prestaties die ten onrechte uitgekeerd zijn uit de middelen van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, het Federaal agentschap voor beroepsrisico's, of van openbare of particuliere instellingen belast met de toepassing van de wetgeving betreffende het sociaal statuut van de zelfstandigen, hetzij uit de middelen die

---

⁴ “Met behoud van de toepassing van de bepalingen van hoofdstuk 2 van deze titel neemt de uitbetalingsactor op eigen initiatief een nieuwe beslissing binnen de termijn om beroep bij de bevoegde rechtbank in te stellen, of, als het beroep al is ingesteld, tot aan de sluiting van de debatten als:

1° op de datum waarop het recht op een toelage in het kader van het gezinsbeleid is ontstaan, het recht door een decretale of reglementaire bepaling is gewijzigd;

2° de uitbetalingsactor kennisneemt van een nieuw feit of nieuw bewijsmateriaal dat een terugslag heeft op de rechten van de begunstigde.”

ingeschreven zijn in de begroting van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van de Programmatorische federale Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie of uit die ingeschreven in de begroting van de pensioenen met het oog op de toekenning van het gewaarborgd inkomen voor bejaarden, hetzij uit middelen dienstig voor de toekenning van het bestaansminimum of een gelijkaardige uitkering ingeschreven in de begroting van het ministerie van Sociale Zaken en uit die ingeschreven in de begrotingen van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, hetzij uit de financiële middelen die aan de gemeenschappen en de gemeenschappelijke gemeenschapscommissie ter beschikking staan voor de betaling van de gezinsbijslag vanaf 1 januari 2015 ambtshalve teruggevorderd worden ten belope van 10 % van iedere latere prestatie die aan de debiteur van het onverschuldigde bedrag of aan zijn rechthebbenden wordt uitgekeerd. Hetzelfde geldt voor de intresten op die prestaties ingeval de onterechte betaling frauduleus werd uitgekeerd.

Voor het bepalen van deze 10 % wordt het bedrag van die prestatie desgevallend verhoogd met de overeenkomstige prestatie die krachtens één of meerdere buitenlandse regelingen wordt genoten.

Wanneer de in het eerste, derde en vierde lid, bedoelde terugvordering, niet meer kan worden uitgevoerd door de instelling of door de uitbetalingsdienst bij gebrek aan nog te betalen prestaties, kan die terugvordering op haar verzoek ambtshalve worden uitgevoerd door een instelling of dienst die één der prestaties bedoeld in § 1, 2°, 3°, 4°, 5° en 8° verschuldigd is, ten belope van 10 % van dat bedrag.

Werd de betaling ten onrechte bedrieglijk verkregen, dan kan de ambtshalve terugvordering [van de onverschuldigd betaalde prestaties en intresten op die bedragen] slaan op het geheel van de latere prestaties van éénzelfde aard of die door dezelfde instelling of dienst worden uitgekeerd.

Werden de gezinsbijslagen ten onrechte verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de rechthebbende of van de bijslagtrekkende, dan kan de terugvordering slaan op het geheel van de gezinsbijslag die later verschuldigd is aan dezelfde bijslagtrekkende.

Indien de debiteur of zijn rechthebbenden het bewijs leveren dat het inkomen, zoals berekend volgens de principes vastgelegd in de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum, lager ligt of komt te liggen ingevolge de ambtshalve terugvordering dan het bedrag van het bestaansminimum naargelang de onderscheiden categorieën vastgelegd in dezelfde wet, wordt de terugvordering naargelang het geval geschorst of beperkt.

Ter verificatie van de voorgelegde stukken beschikken de instellingen over de bevoegdheid om een onderzoek naar de bestaansmiddelen te voeren.

Alle federale overheidsdiensten, alle instellingen die belast zijn met de toepassing van een wetgeving betreffende de sociale zekerheid, de arbeidsongevallen en de beroepsziekten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, alsook de gerechtigden, hun lasthebbers, hun erfgenamen of rechtverkrijgenden zijn verplicht aan de instellingen en uitbetalingsdiensten, op eenvoudig verzoek, alle dienstige stukken voor te leggen.

De instelling of dienst die een voordeel uitbetaalt, voorzien in §§ 1 en 2, en met terugwerkende kracht verkregen, kan van de vervallen en nog niet uitbetaalde bedragen het bedrag van de eerdere prestaties die niet samen met bedoelde voordelen mogen worden genoten, afhouden ten voordele van de instelling of dienst die ten onrechte uitbetaald heeft.

Indien een pensioengerechtigde, omwille van de toekenning van een rust- of overlevingspensioen lastens een Belgische sociale zekerheidsregeling, met terugwerkende kracht aan een met toepassing van artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders uitbetaald voordeel verzaakt, treedt de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, van rechtswege en tot beloop van de ontvangen uitkeringen, in de rechten van de pensioengerechtigde op de hem verschuldigde pensioenbedragen.

Indien een gerechtigde op uitkeringen bedoeld in artikel 7 van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, omwille van de toekenning van die uitkeringen, met terugwerkende kracht verzaakt aan een rust- of overlevingspensioen, treedt de Federale Pensioendienst, van rechtswege en tot belope van het ontvangen pensioen, in de rechten van de uitkeringsgerechtigde op de hem verschuldigde uitkeringsbedragen.”

De meest recente administratieve onderrichtingen zijn terug te vinden in Toelichtingsnota 19 van 18 mei 2021 – aangepaste versie 26.10.2021 betreffende de vaststelling van de regels voor de ambtshalve en gedwongen herziening van een beslissing tot toekenning van toelagen in het kader van het gezinsbeleid en de Vlabel-procedure van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket.

In Toelichtingsnota 19 wordt het volgende bepaald met betrekking tot de terugvordering van onverschuldigde betalingen:

“3.1. Uitgangspunt: alle onverschuldigd betaalde toelagen terugvorderen

Alle onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden door de uitbetalingsactoren teruggevorderd, behalve in de gevallen die o.b.v. het Groeipakketdecreet zijn uitgesloten.

(...)

3.3. Onverschuldigde betalingen: categorieën A t.e.m. E

Juridische of materiële fouten die aan de basis van een beslissing over toelagen in het kader van het gezinsbeleid liggen, brengen onverschuldigde betalingen met zich mee.

Onverschuldigde betalingen zijn betalingen waarbij de decretale bepalingen en reglementeringen niet correct zijn toegepast. Elke onverschuldigde betaling wordt ingedeeld in een categorie op basis van zijn oorzaak. Deze indeling is noodzakelijk om te bepalen of een onverschuldigd bedrag al dan niet moet teruggevorderd worden.

(...)

3.5. Inhoudingen aan 10% is de norm

De terugvordering van onverschuldigd betaalde toelagen gebeurt, in eerste instantie, door middel van inhoudingen op de toekomstige toelagen in het kader van gezinsbeleid waarop de ontvanger recht heeft. Zo kan er maar maximaal 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger van de onverschuldigd betaalde toelage van rechtswege worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 1, Gerechtelijk Wetboek). Wanneer in andere deeltentiteiten gezinsbijslagen aan de ontvanger worden uitbetaald, dan kan ook daar maar een inhouding ten belope van 10 % worden gevraagd.

Bij bedrog, nalatigheid of verzuim kan 100 % van de later verschuldigde toelagen worden ingehouden (artikel 1410, §4, lid 4 en 5, Gerechtelijk Wetboek). Indien de uitbetalingsactor meer wenst in te

houden dan 10 % van iedere toekomstige toelage aan de ontvanger, dan moet dit steeds worden gemotiveerd. Bij deze motivatie houdt de uitbetalingsactor steeds rekening met enerzijds het verlagen van de schuldenlast en anderzijds het doel om de last voor de burger zo laag mogelijk te houden. Zo mogen vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid volledig worden aangewend om de ten onrechte uitgekeerde toelagen terug te vorderen (artikel 1410, §4, lid 9, Gerechtelijk Wetboek). Ook op vraag van de ontvanger mag er meer dan 10 % worden ingehouden. Wanneer de uitbetalingsactor overgaat tot inhoudingen, moet dit steeds duidelijk aan de ontvanger worden gecommuniceerd, vooral wanneer er enerzijds op vervallen maar nog niet uitbetaalde toelagen en anderzijds op toekomstige toelagen wordt ingehouden.

Achterstallen mogen aan 100 % worden ingehouden.

Deze inhoudingen worden geschorst of beperkt wanneer de ontvanger kan aantonen dat zijn inkomen lager ligt of lager komt te liggen dan het bestaansminimum en dat dit het gevolg is van de inhoudingen op de toelagen waarop hij recht heeft. Om dit te controleren mogen de uitbetalingsactoren een onderzoek naar de bestaansmiddelen van de ontvanger voeren.

Deze inhoudingen worden stopgezet wanneer er bij de arbeidsrechtbank een zaak aanhangig wordt gemaakt. Een klacht bij de Geschillencommissie schort de inhoudingen niet op.

3.6. Afbetalingsplan: maximaal 5 jaar

Indien inhoudingen op toekomstige toelagen in het kader van het gezinsbeleid niet mogelijk zijn, kan de ontvanger via een afbetalingsplan terugbetalen. Dit plan moet steeds in overleg met de ontvanger worden opgemaakt. De hoogte van het bedrag moet zo worden bepaald dat de afbetaling van de schuld maar maximaal vijf jaar in beslag neemt. Een afbetalingsplan dat langer dan vijf jaar duurt, is mogelijk, mits de nodige motivatie waarom het plan langer dan vijf jaar in beslag neemt.”

Uit de bepalingen van artikel 1410, § 4 Gerechtelijk Wetboek volgt dat er uitsluitend meer dan 10% op later verschuldigd Groeipakket kan worden ingehouden indien de betaling ten onrechte bedrieglijk werd verkregen of er sprake is van nalatigheid of verzuim van de betrokkene.

Verwerende partij heeft bij de herzieningsbeslissing d.d. 8 augustus 2023 niet enkel de terugvordering van het reeds voor de maanden november en december 2022 toegekende Groeipakket voor ..... geannuleerd, maar eveneens het recht op Groeipakket voor de maanden oktober 2022 en januari 2023 evenals de extra sociale toeslag voor de maand november 2022 toegekend.

De Geschillencommissie stelt vast dat verwerende partij daarbij terecht de terug te vorderen schooltoeslag voor het schooljaar 2021-2022 ten bedrage van € 554,51 volledig heeft ingehouden op de achterstallen zodat verzoekster op heden derhalve geen openstaande schuld meer heeft bij verwerende partij.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 april 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekster ontvankelijk en **gegrond** is in de mate dat er ingevolge de gewijzigde bepalingen van artikel 41, 2e lid BVR Rechtgevend kind wel degelijk Groeipakket voor ..... kan worden toegekend voor de kwestieuze maanden november en december 2022. De Geschillencommissie stelt dienaangaande vast dat verwerende partij bij de herzieningsbeslissing d.d. 8 augustus 2023 vrijwillig is overgegaan tot annulering van de voor deze maanden bij betwiste beslissing d.d. 23 maart 2023 teruggevorderde bedragen.

De Geschillencommissie oordeelt verder dat de vordering van verzoekster **voor het overige ongegrond** is in de mate dat dient te worden vastgesteld dat verwerende partij bij betwiste beslissing d.d. 23 maart 2023 terecht is overgegaan tot terugvordering van de schooltoeslag voor ..... voor het schooljaar 2021-2022 gezien niet werd voldaan aan de voorwaarden van artikel 34, § 1, 1e lid, 3° en 2e lid Groeipakketdecreet. De Geschillencommissie zegt verder voor recht dat verwerende partij terecht het desbetreffende bedrag van € 554,51 integraal heeft ingehouden op verschuldigde achterstallen.

Aldus uitgesproken te Brussel op **11 augustus 2023**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

Mevrouw Linda Aerts (Opgroeien regie) en mevrouw Rita Louwagie (Infino), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te .....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de kennisgeving van deze beslissing (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens